

NÁHLEDY
z lavice

LILIANA POLICKÁ

● — pointa

Náhledy z lavice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

Liliana Polická
Náhledy z lavice – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

NÁHLEDY
z lavice

LILIANA POLICKÁ

● ■ pointa

ISBN tištěné verze 978-80-7691-949-5

ISBN e-knihy 978-80-267-5061-1 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-267-5078-9 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-5079-6 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

Copyright © Liliana Polická, 2025

Obsah

Úvodní slovo.....	5
Poděkování.....	6
Začátek: Když něco začíná, nikdo neví, jak to skončí.....	7
Čas: Náš neúprosný milenec.....	10
Bláznovství: Životní styl.....	12
Osud: Laskavý tyran, kterého milujeme i nenávidíme.....	14
Nenávist: Tichý architekt trosek.....	17
Komunikace: Mosty mezi světy.....	19
Důvěra: Věc křehká, věc neopravitelná.....	21
Dokonalost: Konečná neexistující stanice.....	24
Bolest: Dopis, který nikdo nechtěl číst.....	26
Barvy: Filosofie v paletě a jiná malířská mystéria.....	29
Iluze: Svět není tím, čím se zdá.....	32
Pomsta: Když karma nebude pár dní fungovat.....	35
Lidská bestialita: Člověk zapomene být člověkem.....	38
Naděje: Když na ni narazíme, jde zpravidla o šťastnou náhodu.....	41
Lidé: Zrcadla, fasády a studny duše.....	44
Sto procent důvěry: Jen vy a vy sami.....	47
Vášeň: Nebezpečný koktejl mezi obdivem a šílenstvím.....	50
Svoboda: Nebezpečná hra na volnost.....	52
Strach: Nevyžádaný režisér našich životů.....	55
Přátelství: Genetika duše.....	57
Rodina: Osudová loterie bez možnosti vrácení.....	60
Tolerance: Umění nepřástit souseda lopatou.....	62
Stáří: Když se začínáte těšit na slevy ve zdravé výživě.....	64
Prokrastinace: Vědecký objev, který všichni odkládáme.....	67
Nekonečno: Ta věc, co nám pije krev i dává křídla.....	70
Rozum a cit: Soubor titánů vždycky vyhraje čokoláda.....	72
Politika: Divadlo, kam jsou lístky zdarma, ale vždy litujete, že jste tam šli....	74

Sny a cíle: Od princezny k laténským pecím (a zpátky k šatům)	76
Krása: Vše, co se leskne – zlato i dobrý make-up	78
Myšlenky: Království, ze kterého nikdy neutečeme	81
Puberta: Když rozum šel na dovolenou	84
Normálnost: Každý chce být originální, ale nikdo neví, co to vlastně znamená	87
Smysl života: Mezi zubní pastou a hvězdami	90
Zlo: Umění vybrat si správnou špatnost	92
Pravda: Pořád mění barvy a tváří se důležitě	94
Štěstí: Chyť ho, než ti uteče	97
Chamtivost: Když hodně není nikdy dost	99
Smrt: Nevyhnutelný poplatek za život	102
Veřejná doprava: Kolotoč pro odvážné	104
Small talk: Umění mluvit o ničem	107
Kapitalismus: Má své mouchy, ale funguje	110
Stoicismus: Naučte se ignorovat všechno, co vás štve	113
Existencialismus: Jak si udělat z beznaděje životní filozofii	115
Zamilování: Když srdce převálcuje mozek	117
Vánoce: Jsou super, až na ten chaos	120
Konec: Vše, co začalo, musí jednou skončit	123
Epilog: Já, autobus a Broumov – v tomto pořadí	125

Úvodní slovo

Milí čtenáři,

nenechte se zmást názvem knihy *Náhledy z lavice* – není to o škole. Je to náhled na svět – na lidi, na drobnosti, které dělají dny zvláštními, na situace, které jsou tak běžné, až jsou absurdní.

Psaní začalo nenápadně. Jedna myšlenka, druhá, třetí... a najednou bylo potřeba je někam uložit. Ne proto, že by byly výjimečné. Ale právě proto, že jsou tak obyčejné. A možná právě tím důležité.

V lavici se toho totiž děje víc, než by se zdálo. Nejen výklad a testy, ale i tiché pozorování, vnitřní dialogy, drobné radosti a trapasy, které si člověk ještě dlouho pamatuje. A nejen v lavici. Stejně věci se dějí v čekárnách, v kuchyních, na zastávkách.

Tahle kniha je tedy malým pokusem zachytit to, co běžně mjíme. S nadhledem, někdy s ironií, jindy s jemným pousmáním. Bez velkých gest, zato s pozorností k detailům.

Pokud se v některém textu poznáte, pokud vám něco připomene vlastní zážitek nebo způsobí drobné zamyšlení, pak měla tahle kniha smysl.

A pokud ne – tak aspoň víte, jak to vypadá z lavice.

Poděkování

Děkuji svým blízkým, všem podporovatelům a kolegům na Pointě – za pozornost, povzbuzení a všechny drobné i velké okamžiky, které mi dali inspiraci zapisovat. Bez vás by tahle knížka nevznikla.

Liliana Polická

Začátek:

KDYŽ NĚCO ZAČÍNÁ, NIKDO NEVÍ,
JAK TO SKONČÍ

Začátek je kouzelný. A taky strašný. Vždycky je to plné nadšení, nových možností a optimistických prohlášení, která jsou úvodem nějakého inspirativního proslovu, ale ve skutečnosti to většinou znamená, že nevíte, co vlastně děláte, ale doufáte, že to nějak dopadne.

„Začínám nový projekt,“ řeknete si, a přitom si představujete, jak za měsíc budete mít milionové zisky a svět vám bude ležet u nohou. A pak jdete na Google a po dvaceti minutách hledání inspirace, si řeknete, že bude lepší „udělat to zítra“ a jste vlastně pořád na začátku. Zase.

Začátek je ta zábavná část, která vás donutí koupit si nové oblečení, protože budete „tvořit novou verzi sebe“. Začátek je ten pocit, když se přihlásíte do posilovny, a přitom víte, že tam vydržíte maximálně týden. Začátek je, když se rozhodnete, že konečně napíšete knihu, ale po prvních dvaceti dnech zjistíte, že vám došly nápady nebo jste někde viděli něco, co vás odradilo (včetně dvacáté sezóny reality show, která se vám teď zdá naprosto zásadní pro vaše životní rozhodování).

A přesto, i když víme, že začátky nejsou vždycky růžové, máme je rádi. Je to v nás – lidská potřeba věřit, že to, co právě začínáme, bude TO pravé. Jenže jak dlouho to vydrží? Začátek neznamená vždycky úspěch.

Začátky jsou stejně zrádné jako ráno, kdy se probudíte a řeknete si, že dneska všechno stihnete. „Dneska je ten den, kdy začnu jíst zdravě, budu produktivní a možná se konečně naučím španělsky.“ A dáte si první kávu, která trvá čtyřikrát déle, než jste plánovali, a najednou stačí, že váš celý plán se skládá z odložení těch dobrých úmyslů na zítra. A tak zůstáváme na začátku.

Jenže co je na začátku vlastně to nejkrásnější? Možná právě to, že na něm nezáleží. Je to moment plný naděje, kde ještě nemáme co ztratit, a tak se všechno zdá být možné. Začít může každý, ale to, co přijde potom, je už trochu jiný příběh. Možná proto je začátek tolik přitažlivý – jelikož jde o jediný okamžik, kdy si ještě můžeme myslet, že všechno dopadne skvěle, i když víme, že už teď to nějak skřípe.

A nakonec – kdo se stará o konec? Hlavní je začít. Vždycky znovu, i když je jasné, že některé začátky zůstanou začátkem navždy. Avšak možná právě v tom je ta krása, že ten první krok je jen o tom, že se rozhodnete, že to prostě zkusíte. A i kdyby se něco pokazilo, no, vždyť víte, že to bude stát za to – můžete zkusit opět začít někdy jindy.

Začátek je jako otevření knihy s prázdnými stránkami. Nic není ztraceno, vše je možné. Ať už jde o nový projekt, nový vztah nebo jen nový den, začít, znamená dát šanci všem možnostem. Tady začíná moje sbírka fejetonů – s nadějí, že každý text přinese něco nového, co se ještě nenapsalo. A pře-

ba při čtení těchto řádků objevíte, že něco zahájit znamená víc než jen ten první krok – je to rozhodnutí, které dává smysl všemu, co přijde potom.

Čas:

NÁŠ NEÚPROSNÝ MILENEC

Čas je podivná věc, kterou nevidíme, neslyšíme, a přesto nás denně fackuje. Představte si ji jako milence, který nás neustále tahá za rukáv, ale nikdy si s námi nesedne na kafe. Stále spěchá, stále mizí. A my za ním pobíháme, jako by měl v kapsách něco, co potřebujeme. Možná klíče od našeho smyslu života.

Ale kdo je tu vlastně šílenec? My nebo on? Čas se nemění. My ano. Naše tvář se hroutí jako domky z karet, kůže se ztrácí a začínáme vypadat jako pomačkaný obal od svačiny. Čas? Ten je pořád stejný – drsný, neodvratný a bezohledný. Je jako nihilistický básník v černém roláku, který každou naši vrásku oslavuje jako svůj úspěch.

Filozofové o čase hovoří s vážností, která hraničí s hysterií. Aristoteles tvrdil, že čas je měření pohybu. Kant si ho představil jako nutnou podmínku naší zkušenosti. Ale ruku na srdce – má někdo z nich stopky? Čas je totiž mnohem zákeřnější než definice definice. Někdy plyne rychle, jako když si objednáte kávu a na pultě už čeká vychlazená. Jindy se vleče jako pondělí ráno po prohýřené neděli.

Naší největší tragédií je, že času pořádně nerozumíme, ale přesto jsme jeho otroky. Prodáváme mu naše dny za

pochybné výhody – peníze, slávu nebo prostý pocit, že jsme něco stihli. Přitom je to všechno jeden velký podvod. Čas si bere, co chce, a nic nevrací. Když máte pocit, že jste si něco ušetřili, dosáhli, že jste si šetřili akorát víc času na další práci.

A co smrt? Ach, ta velká oslava času. Moment, kdy si uvědomíme, že jsme hráli na poli, které nám nikdy nepatřilo. Přemýšleli jste někdy nad tím, proč říkáme, že „ztrácíme čas“? Možná je to proto, že je to jediné, co kdy opravdu máme.

Avšak nebuďme pesimisté. Když se na to podíváme z jiného úhlu, čas je i náš největší dar. Dává nám hudbu, lásku a šanci se napravit, i když jen na chvíli. Je jako láhev vína – někdy kyselý, někdy sladký, ale vždycky nás dovede do stavu mírného omámení.

Takže příště, až budete nadávat, že máte málo času, zastavte se. Nedávejte mu tu radost. Usmějte se, dejte si kafe (nebo víno) a připomeňte si, že čas možná ubíhá, ale vy jste tu právě teď – živí, směšní, smrtelní. A v tom je jeho největší paradox – ubíhá, a přesto je jediným důvodem, proč na tomhle absurdním kolotoči ještě jsme.

Bláznovství: ŽIVOTNÍ STYL

Bláznovství je podivná věc. Připomíná starý kabát, který vám sice nepadne, ale stejně ho nosíte, protože bez něj byste to prostě nebyli vy. Někdo ho nosí s elegancí umělce, jiný se v něm motá jako turista na lanovce a někteří si ho oblékají jen při příležitosti, například na rodinnou večeři nebo při vyplňování daňových přiznání.

A teď otázka: „Co vlastně znamená být blázen?“ Jistě, existují formální definice. Psychologové by mohli mluvit o poruchách, dysbalancích a možná i o nějakých pěkných grafech. Jenže bláznovství, to opravdové, které nás každodenně provází, je něco mnohem obyčejnějšího. Je to, když si zpíváte v tramvaji, když se přesvědčujeme, že nám náš pes rozumí nebo když si koupíte fitness náramek s nadějí, že vás přestane fascinovat čokoládový dort.

Bláznovství je zkrátka výsadou těch, kdo se odmítají smířit s tím, že život je příliš normální. Podívejte se třeba na děti. Ty jsou blázny *par excellence*. Létají na kobercích, mluví s neviditelnými přáteli a každý den mají nové důvody, proč je lžíce ta nejzajímavější věc na světě. A my dospělí? Jsme rozumní, seriózní a chováme se v mezích společenských norem.

Výsledek? Začnou nás bolet záda a fascinaci lžící vyměníme za fascinaci hypotékou.

A co kdybychom bláznovství přijali? Co kdybychom si dovolili být trochu směšní? Koneckonců, ti největší blázni historie změnili svět. Koperník byl považován za šílence, když tvrdil, že Země není středem vesmíru. Einstein? Ten měl vlasy, které by mu záviděl každý punker, a přesto vymyslel teorii, kterou dodnes nikdo pořádně nechápe.

Samozřejmě, ne každé bláznovství vede k revoluci. Někdy vede jen k tomu, že si nasadíte ponožky různé barvy a jdete tak na schůzku. Ale to je v pořádku. Bláznovství je jako sůl v polévce – bez něj je život nevýrazný, ale přidáte-li ho moc, může to skončit katastrofou.

Takže příště, až budete váhat, jestli udělat něco „bláznivého“ – třeba skočit do kaluže, oslovit cizince s nabídkou kávy nebo jen nosit klobouk, který vás dělá šťastnými – vzpomene si, že svět potřebuje víc lidí, kteří si na rozumnost jen hrají. Ti ostatní už tady jsou a věřte mi, nikoho to moc nebaví.

A pokud vás za to někdo nazve bláznem? Poděkujte. Je to jedna z nejhezčích lichotek, jaké můžete dostat.

Osud:

LASKAVÝ TYRAN, KTERÉHO MILUJEME I NENÁVIDÍME

Osud je jako špatně napsaný milostný dopis od neznámého ctitele. Má své kouzlo, ale většinu času se ptáte, co tím autor vlastně myslel. Přichází neohlášeně, bez varování a nechává za sebou chaos, který musíte uklízet vy. A co je nejhorší? Ani se neobtěžuje přinést květiny.

Filozofové a básníci mluvili o osudu vždy s jakýmsi zvláštním respektem. Jedni ho oslavují jako neviditelnou sílu, která dává našim životům směr, druzí ho proklínají jako bezohledného pána, jenž hází kostkami, když my zoufale sbíráme zbytky své sebeúcty ze stolu. Avšak pravdou je, že osud je spíš jako opilý řidič autobusu – nejprve nás veze přímo na vrchol hory a poté s námi havaruje.

Na osudu je nejhorší to, jak rád nás udržuje v nejistotě. Je to génus dramaturgie. Vezme obyčejný den – snídani, cestu do práce, nudnou poradu – a pak, zničehonic, přijde něco, co převrátí náš život naruby. Zavolá vám ztracená láska, dá vám milion korun pod matraci nebo zajistí, že váš oblíbený jogurt přestal supermarket prodávat. Ať už velké, nebo malé situace, osud má vždy poslední slovo.

A co když je to všechno jen naše výmluva? Když se věci zkomplikují, je tak pohodlné říct: „To byl osud.“ Vyhodíte své peníze na hloupost? Osud. Sníte celý dort na posezení? Osud. Zamilujete se do někoho, kdo vás ignoruje? No samozřejmě – osud! Je to ideální obětní beránek, na kterého můžeme svalit všechno, co se nám nepovedlo. Jenže jakmile se něco povede, rázem na osud zapomínáme a připisujeme si zásluhy sami.

Osud se nám přitom rád směje. Sedí si někde v koutě s nohama na stole, popíjí Martini a sleduje, jak se zmítáme v našich malicherných dramatech. „Podívej se na toho, co si myslím, že má svůj život pod kontrolou,“ říká, když si kupujete motivační diář s citátem „Tvůj život je ve tvých rukou“. Ha! Osud je fascinován naší vírou ve svobodu. Připomínáme mu děti, které staví hrad z písku, i když příliv je už na cestě.

Jenže co když osud není jen tyran, ale taky trochu romantik? Co když nás vlastně chce jen pobavit? Možná nás sám sobě ukazuje jako postavy v tragikomické hře. Jednou jsme Hamleti, co se ptají: „Být, či nebýt?“ a jindy klauni, co zakopnou o vlastní tkaničku. Osud nás baví svou ironií – dá vám geniální nápad a pak vás donutí zapomenout, co jste chtěli říct. Nechává vás potkat svou spřízněnou duši... ve chvíli, kdy jste špinaví od kečupu.

Zde přichází filozofická otázka: „Máme osudu vzdorovat, nebo mu podlehnout?“ Stoikové tvrdí, že bychom ho měli přijmout – co se stane, stane se. Existencialisté nás povzbuzují, abychom ho ignorovali a vytvářeli si svůj vlastní život. A my? My lavírujeme někde mezi. Když se nám něco povede, připisujeme to svému snažení. Když ne, vzdycháme: „To byl osud.“

Pravdou je, že osud není ani dobrý, ani zlý. Je to spíš takový nešikovný dramaturg, co nám hází do scénáře divné zvraty, aby zjistil, co uděláme. Někdy nás rozesměje, jindy rozpláče. A možná právě to je na něm krásné. Bez něj by byl život jen sledem předvídatelných dní, bez překvapení a emocí.

Takže, ať už věříte v osud jako v nevyhnutelný, nebo jako v náhodnou událost, nezapomeňte se smát. Protože pokud je osud opravdu někde tam nahoře a sleduje vás, nic ho nezarmoutí víc než to, že byste si jeho nápady neužili. A kdo ví, možná mu váš smích natolik polichotí, že příště vám nahystá něco skutečně nezapomenutelného. Nebo alespoň ten jogurt zpátky do regálu.

Nenávist:

TICHÝ ARCHITEKT TROSEK

Nenávist je jako tichý sochař, který přetváří naši duši. Zpočátku si ho ani nevšimnete. Sedí v koutě, tiše si brousí dláto a čeká na vhodný okamžik. První úder bývá jemný – zklamání, malá křivda, pocit, že vám někdo vzal něco, co mělo být vaše. A vy si říkáte, že je to jen chvilková nepřjemnost, že to přejde. Jenže nepřejde.

Nenávist je trpělivá. Pomalu začíná vytesávat obraz. Není to obraz krásy, není to ani obraz pravdy – je to obraz vaší bolesti. Nejprve v detailech, v drobných stínech a konturách. „Podívej se,“ šeptá, „jak tě zradili. Jak tě přehlížejí. Jak jsou hluchí k tvým pocitům.“ A vy, ať už chcete, nebo ne, začínáte sledovat jeho práci.

Čím déle na ten obraz hledíte, tím víc vás pohlcuje. Už nevidíte nic jiného než tu nespravedlnost, tu křivdu, to zlo, které vás obklopuje. Nenávist přestává být sochařem, stává se architektem. Staví kolem vás pevnost – zdi tak vysoké a silné, že skrz ně nepronikne ani paprsek slunce. A vy si neuvědomujete, že se ty zdi nestaví kolem vašich nepřátel, ale kolem vás.

Jak jsou zdi hotové, nenávist změní tón. Už nešeptá, ale křičí. Nabádá vás k akci: „Braň se! Oplat' jim to! Dej jim

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Náhledy z lavice.***

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.